

İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİNE (GEMİADAMLARI) İLİŞKİN 134 SAYILI SÖZLEŞME

ILO Kabul Tarihi: 14 Ekim 1970

Kanun Tarih ve Sayısı: 15.7.2003 / 4935

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine, 14 Ekim 1970 tarihinde Cenevre'de yaptığı ellibeşinci oturumunda;

İş Teftişi (Gemi Adamları) Hakkında 1926 tarihli Tavsiye Kararı; İş Kazalarının Önlenmesi Hakkında 1929 tarihli Tavsiye Kararı; Liman İşçilerinin Kazalara Karşı Korunması (Revize) Hakkında 1932 tarihli Sözleşme; Gemi Adamlarının Tıbbi Muayenesi Hakkında 1946 tarihli Sözleşme ve Makinelere Karşı Korunma Hakkında 1963 tarihli Sözleşme ve Tavsiye Kararı hükümleri başta olmak üzere, gemide ve limanda çalışmaya uygulanan ve gemi adamlarının iş kazalarından korunması ile ilgili olan mevcut Uluslararası Çalışma Sözleşmeleri ve Tavsiye Kararlarının hükümlerini kaydederek;

Gemide çalışanların güvenliğini sağlamak amacıyla gemide bir dizi güvenlik önlemlerinin alınmasını öngören, Denizde İnsan Hayatının Korunmasına İlişkin 1960 tarihli Sözleşme ve 1966 yılında revize edilmiş olan Uluslararası Su Batım Çizgisi Hakkındaki Sözleşmeye ek Tüzüklerin hükümlerini kaydederek;

Oturum gündeminin beşinci maddesinde yeralan, denizdeki ve limandaki gemilerde kazaların önlenmesine ilişkin çeşitli önerilerin kabulüne karar vererek;

Bu önerilerin bir uluslararası sözleşme şeklini alması gerektiğine hükmederek,

Gemilerde kazaların önlenmesi alanındaki faaliyetlerin başarısı için Uluslararası Çalışma Örgütü ile Hükümetler arası Deniz Taşımacılığı Danışma Örgütü arasındaki yakın işbirliğin korunmasının önemini kaydederek;

Aşağıdaki normların Hükümetler arası Deniz Taşımacılığı Danışma Örgütünün işbirliği ile hazırlandığını ve bu normların uygulanması konusunda bu Örgüt ile işbirliği yapmaya devam edilmesinin önerildiğini kaydederek,

Gemi Adamlarının Kazalardan Korunması Sözleşmesi, 1970 olarak adlandırılacak aşağıdaki Sözleşmeyi 1970 yılı Ekim ayının bu otuzuncu gününde kabul etmiştir.

MADDE 1

- Bu Sözleşme bakımından "gemi adamı" deyimini, savaş gemisi hariç, Sözleşmenin yürürlükte olduğu bir ülkede kayıtlı olan ve devamlı deniz taşımacılığına ayrılmış bir gemide, herhangi bir unvanla çalıştırılan herkesi kapsar.
- Bu Sözleşmenin amaçları bakımından bazı kişi gruplarının gemiadamı olarak kabul edilip edilmemeleri konusunda bir tereddüt oluşması halinde, bu sorun, her ülkede, ilgili armatör ve gemiadamları kuruluşlarıyla görüşüldükten sonra yetkili makam tarafından çözümlenir.

- Bu Sözleşme bakımından "İş kazası" deyimi, gemi adamlarının işle ilgili olarak yada iş sırasında maruz kaldıkları kazaları kapsar.

MADDE 2

- Yetkili makam her deniz ülkesinde, iş kazalarının uygun şekilde rapor edilebilmesi, araştırılabilmesi ve bu kazalar hakkında kapsamlı istatistikler tutulması ve incelenebilmesi için gerekli tedbirleri alır.
- Tüm iş kazaları bildirilir ve istatistikler ölümcül kazalar veya geminin zarar gördüğü kazalarla sınırlı kalmaz.
- İstatistikler iş kazalarının sayısını, niteliğini, nedenlerini ve sonuçlarını kapsayacak ve kazanın geminin hangi bölümünde, örneğin güverte, makine dairesi veya yemek yeme yeri- ve nerede meydana geldiğini -örneğin denizde veya limanda belirtir.
- Yetkili makam, ölümle veya ciddi yaralanma ile sonuçlanan iş kazaları ile ulusal yasalar ve yönetmeliklerde belirtilen diğer tüm kazaların nedenleri ve koşulları hakkında araştırma yapar.

MADDE 3

Denizcilikteki istihdama özgü risklerden kaynaklanan kazaların önlenmesi için sağlam bir temel oluşturmak amacıyla, bu tür kazaların genel seyri ve istatistiklerin ortaya koyduğu tehlikeler hakkında araştırmalar yapılır.

MADDE 4

- İş kazalarının önlenmesine ilişkin kurallar yasalarda veya tüzüklerde, uygulama talimatlarında ya da başka uygun belgelerde konur.
- Bu hükümler, gemi adamlarının çalışmasına uygulanabilecek olan işte kazaların önlenmesi ve sağlığın korunması ile ilgili tüm genel kurallara atıfta bulunur ve denizcilik işlerine özgü kazaların önlenmesi için alınacak önlemleri belirler.
- Bu hükümler özellikle aşağıdaki konulara ilişkin olur:
 - a. Genel ve temel hükümler;
 - b. Gemilerin yapısal özellikleri;
 - c. Makineler;
 - d. Güvertede veya altında alınacak özel önlemler;
 - e. Yükleme ve boşaltma teçhizatı;
 - f. Yangınların önlenmesi ve söndürülmesi;
 - g. Çapalar, zincirler ve kablolar;
 - h. Tehlikeli yükler ve safra;

i. Denizcilerin şahsi koruyucu donanımı.

MADDE 5

- 4.Maddede belirtilen kazaların önlenmesine ilişkin hükümler, armatörlerin, gemiadamlarının ve bu hükümlere uymak zorunda bulunan diğer ilgili kişilerin yükümlülüklerini açıkça belirler.
- Genel olarak, armatörlerin kazalardan koruyucu malzeme veya diğer önleyici donanım sağlama yükümlülükleri ile gemiadamlarının bu malzeme ve donanımları kullanma ve kendileriyle ilgili koruyucu tedbirlere uymalarını öngören hükümlerle birlikte konulur.

MADDE 6

- 4.Maddede belirtilen hükümlerin, yeterli teftiş ya da yöntemlerle uygulanmasını sağlamak üzere uygun tedbirler alınır.
- 4. Maddede öngörülen hükümlere uyulmasını sağlamak üzere gerekli tedbirler alınır.
- Denetim ve uygulamalardan sorumlu makamların denizcilikle ilgili işlere ve uygulamalara aşına olmalarını sağlayacak gerekli tüm önlemler alınır.
- Uygulanmayı kolaylaştırmak amacıyla, ilgili hükümlerin metni ya da özeti, örneğin gemide belirgin bir yere asılmak suretiyle gemicilerin dikkatine sunulur.

MADDE 7

Kazaların önlenmesi amacıyla, gemi mürettebatı arasından kaptan başkalığında bir yada birden çok uygun kişi ya da gemi personeli ve sorumlular arasından belirlenmiş uygun bir komitenin atanması sağlanır.

MADDE 8

- İş kazalarının önlenmesi programları yetkili makam tarafından, armatör ve gemiadamları örgütleriyle işbirliği halinde hazırlanır.
- Bu programların uygulanması, yetkili makamın, armatörlerin ve gemiadamlarının ya da bunların temsilcilerinin aktif olarak katılacakları şekilde organize edilir.
- Özellikle, hem armatörlerin hem de gemiadamları örgütlerinin temsil edileceği milli veya kaza önleme komiteleri veya özel çalışma grupları oluşturulur.

MADDE 9

- Yetkili makam, her sınıf ve derecedeki gemiadamı için mesleki eğitim kurumlarının ders programlarına mesleki görevler, kazaların önlenmesi ve iş’de sağlığın korunmasına ilişkin önlemlerle ilgili eğitimin dahil edilmesini teşvik eder ve milli koşullar elveriyorsa sağlanır.
- Ayrıca, gemi adamlarının dikkatini, örneğin uygun talimatları içeren resmi duyurularla belirli bazı tehlikelere çekmek için uygun ve uygulanabilir tüm tedbirler alınır.

MADDE 10

Üyeler, uygun olması halinde diğer hükümetler arası ve uluslararası kuruluşların yardımıyla, iş kazalarının önlenmesi için tüm diğer düzenlemeleri mümkün olduğu ölçüde bir örnek hale getirmek amacıyla işbirliği yapmaya gayret sarfeder.

MADDE 11

Bu sözleşme'nin kesin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

MADDE 12

- Bu Sözleşme, sadece onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası Çalışma Örgütü üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.
- Bu sözleşme, iki üyenin onay belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.
- Bu sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 13

- Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu Genel Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra geçerli olur.
- Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmeyen her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

MADDE 14

- Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.
- Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin kaydedildiğini örgüt üyelerine duyururken bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

MADDE 15

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince, kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesihlere ilişkin tüm bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca kaydedilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırır.

MADDE 16

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu gerekli gördüğü zaman, bu sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun Konferans gündemine alınıp alınmaması gereği hakkında karar verir.

MADDE 17

- Konferans, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde;
 - a. Değiştirici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 13 üncü madde dikkate alınmaksızın ve değiştirici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.
 - b. Değiştirici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.
- Bu Sözleşme, onu onayıp da değiştirici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halükarda şimdiki şekil ve içeriği ile geçerli olmakta devam eder.

MADDE 18

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de aynı şekilde geçerlidir.